

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Dotace

Tipy a triky

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Prosinec 2021

Editorial

Jako duch loňských Vánoc nás straší přízrak inflace. Ceny potravin, pohonných hmot, stavebních materiálů i mikročipů rostou v důsledku silné polockdownové poptávky a narušení dodavatelských řetězců vyvolaného pandemií. Inflace se často označuje za určitou formu zdanění, neboť i ona ukusuje z úspor a příjmů. I když z pohledu daňového poradce alespoň neobnáší nutnost zajistit soulad s platnými daňovými předpisy. Dopady nové varianty viru zvané Omicron lze zatím jen těžko předvídat. Z dlouhodobého hlediska pravděpodobně uvidíme další zvyšování nákladů v důsledku stále přísnějších požadavků EU na emise uhlíkových plynů i plánovaného zavedení cel na některé produkty s vyšší uhlíkovou stopou. Můžeme jen doufat, že ekonomické dopady budou pouze dočasné, dokud bude postupně probíhat přechod k nízkouhlíkové ekonomice.

Přeji vám šťastné a veselé svátky!

Patrick Leonard
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Kompenzační bonus pro podnikatele znovu zaveden

S ohledem na šíření viru SARS-COV-2 a nová omezující opatření, která mohou mít negativní vliv na provozování podnikání, schválila Poslanecká sněmovna ve zrychleném legislativním procesu zákon o kompenzačním bonusu pro rok 2022. Zákon ještě musí schválit Senát a podepsat prezident.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz
222 123 364

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Podpora cílí na osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), fyzické osoby, které jsou společníky společností s ručením omezeným, a na osoby pracující pro tyto podnikatele na základě dohod konaných mimo pracovní poměr. Původně navrhované omezení nároku na kompenzační bonus pouze pro tzv. rodinné společnosti nebo malé společnosti s ručením omezeným, které jsou tvořeny nejvýše dvěma společníky, bylo z návrhu zákona vypuštěno jako diskriminační. Bonus je nyní určen společností, kde společníky tvoří pouze fyzické osoby a podíl těchto společníků není představován kmenovým listem.

Bonus výše uvedené kategorie získají v případě, že u nich v důsledku krizových opatření dojde k významnému poklesu tržeb, nemožnosti vykonávat svou činnost kvůli péči o dítě (karanténa nebo nemoc covid) nebo u osob pracujících na základě dohod mimo pracovní poměr z důvodů na straně zaměstnavatele.

Návrh zákona předpokládá dvě bonusová období, první od 22. listopadu 2021 do konce roku a druhé od 1. do 31. ledna 2022. Návrh počítá i s tím, že by vláda mohla do konce roku 2022 přidávat další měsíční bonusová období v závislosti na vývoji pandemie.

Maximální výše kompenzačního bonusu činí 1 000 Kč denně pro OSVČ a společníky při splnění podmínky poklesu tržeb minimálně o 30 %. Propad tržeb bude sledován za kalendářní měsíc bonusového období, tedy za prosinec 2021 a leden 2022. Srovnávacím obdobím budou tři libovolné po sobě jdoucí kalendářní měsíce v rozhodném období od června do října 2021.

Zákon upravuje specifická pravidla pro stanovení srovnávacího období v situacích, kdy podnikání nebo založení společnosti s ručením omezením nastalo později než v první den srovnávacího období. V rámci specifických pravidel je myšleno i na sezónní podnikatele.

Nárok na kompenzační bonus získají podnikatelé, kteří svou činnost mají jako hlavní zdroj příjmu a k 22. listopadu 2021 disponují aktivním živnostenským oprávněním. Bonus náleží i těm, kteří jej mají přerušené, nejdéle ale po dobu jednoho roku, což by se mělo dotýkat zejména sezónních podnikatelů. Nově zákon umožňuje také souběh kompenzačního bonusu s jinými vládními podporami.

3 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

V případě nařízené karantény, izolace nemocensky pojištěného podnikatele OSVČ nebo společníka společnosti s ručením omezeným činí výše kompenzačního bonusu 500 Kč denně, bez nutnosti prokazovat splnění stanoveného poklesu tržeb. V případě pracovníků zaměstnaných na dohodu mimo pracovní poměr, kteří nemohli vykonávat práci, protože činnost jejich zaměstnavatele byla významně dotčena, je výše kompenzačního bonusu stanovena ve stejné výši.

Návrh zákona vymezuje i další podmínky, které dotčená fyzická osoba musí splnit, aby jí byl kompenzační bonus vyplacen. Jsou obdobné jako u předchozích kompenzací.

4 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Vrací se krizové ošetřovné i izolačka

S další vlnou epidemie opět narůstá nemocnost dospělých i dětí a tím i počet zaměstnanců, kteří zůstávají doma. Vláda navrhuje obnovit příspěvky pro zaměstnance, kteří nemohou docházet do zaměstnání.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

Zaměstnanci, kteří pečují o děti mladší 10 let, budou mít nárok na ošetřovné po celou dobu uzavření školy nebo dítěti nařízené karantény. Ošetřovné by mělo být poskytováno i zaměstnancům pečujícím o hendikepované osoby a děti se speciálními vzdělávacími potřebami, a to i ve věku nad 10 let. Nárok budou mít i tzv. dohodáři za podmínky, že se alespoň 3 předchozí měsíce účastnili nemocenského pojištění.

Navrhovaná výše krizového ošetřovného činí 80 % denního vyměřovacího základu, minimálně však 400 Kč za den. Takto upravené ošetřovné by mělo platit od 1. listopadu 2021 do 28. února 2022.

Další příspěvek k náhradě mzdy dostanou i sami zaměstnanci, kterým byla nařízena karanténa. Vláda navrhuje znovu zavést tzv. „izolačku“. Zaměstnanci dostanou 370 Kč za kalendářní den, nejdéle však za prvních 14 dnů karantény. Přesáhne-li výše náhrady mzdy a izolačky dohromady 90 % průměrného výdělku zaměstnance, příspěvek se sníží. Zaměstnavatelé si budou moci vyplacenou výši odečíst z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Příspěvek bude náležet za karantény nařízené po 31. říjnu 2021, karanténa však musí trvat v den nabytí účinnosti zákona. Zákon přitom počítá s účinností dnem vyhlášení. Příspěvek má být vyplácen nejdéle do 30. června 2022.

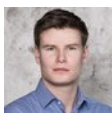
S ohledem na naléhavost jsou oba zákony projednávány zkráceně, Poslanecká sněmovna je již schválila a Senát by se jimi měl zabývat na schůzi 15. prosince 2021.

Další vlna COVID programů na podporu podnikání

V souvislosti s aktuální pandemickou situací vláda schválila znovuzahájení některých programů na podporu podnikání, mezi které patří i COVID – Nepokryté náklady a COVID 2021.

Karin Stríbrská
kpmg@kpmg.cz

Matěj Kolář
mkolar@kpmg.cz
222 123 747

Dotační program COVID – Nepokryté náklady

Nárok na podporu v rámci tohoto dotačního programu budou mít ti žadatelé, kteří prokáží, že jim za rozhodné období poklesly tržby alespoň o 30 % ve srovnání se stejným obdobím roku 2019 a zároveň skončili ve ztrátě. V tomto případě pak bude podpora činit 40 % nepokrytých nákladů (ztráty plynoucí z upraveného výkazu zisků a ztrát). Pokud žadatel prokáže pokles obrátu o 50 % a více, měla by podle ministra v demisi Havlíčka činit podpora 70 % ztráty. Za rozhodné období se budou v této třetí výzvě považovat měsíce listopad a prosinec. Poslední kategorií žadatelů by měly být mikropodniky do deseti zaměstnanců, které při prokázání poklesu obrátu o 80 % dosáhnou na podporu ve výši 90 % ztráty, a to od července 2021. Vláda však zatím schválila pouze první z uvedených variant, schválení zbylých dvou se očekává v dalších dnech.

Maximální výše dotace bude omezena 20 miliony Kč na jednoho žadatele.

Dotační program COVID 2021

I u této podpory budou mít nárok žádat ti, kteří prokáží pokles obrátu za listopad a prosinec alespoň o 30 %. Výše podpory v rámci tohoto dotačního programu se pak stanoví jako součin 300 Kč krát počet zaměstnanců v pracovním poměru vyjádřený jako ekvivalent plných pracovních úvazků krát počet dní v rámci rozhodného období (tedy 61 – pokud nedojde k prodloužení rozhodného období).

Za zaměstnance se budou považovat rovněž tzv. spolupracující osoby a jednatelé se smlouvou o výkonu funkce jednatele.

Oba výše uvedené dotační programy nebude možné vzájemně kombinovat a nebude možný ani jejich souběh s kompenzačním bonusem.

Žádosti o podporu bude možné podávat prostřednictvím portálu AIS MPO, tak jako tomu bylo u všech předchozích výzev těchto programů. Termín, kdy bude příjem žádostí zahájen, zatím k dispozici není.

6 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Vláda rozšířila Antivirus. Režimy A i B jsou prodlouženy do konce února

Dne 29. listopadu vláda rozhodla o prodloužení režimu A až do konce února 2022. Současně aktivovala i režim B, a to na období od 1. listopadu 2021 do 28. února 2022. Reaguje tak na aktuální nepříznivý vývoj pandemie COVID-19 v Česku.

Romana Sužányi
kpmg@kpmg.cz

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Režim A je určen zaměstnavatelům, jejichž zaměstnanci jsou v izolaci nebo mají nařízenou karanténu. Zaměstnanec má nárok na náhradu mzdy ve výši 60 % průměrného výdělku, z níž výše příspěvku státu činí v tomto případě 80 % z takto poskytnuté náhrady, včetně pojistného. Maximální měsíční částka příspěvku na jednoho zaměstnance činí 39 000 Kč.

Zaměstnavatelé budou moci čerpat podporu i z režimu B. Příspěvek pomůže těm zaměstnavatelům, kteří mají významný počet zaměstnanců v karanténě nebo izolaci, omezené dodávky vstupů nebo se jim z důvodu pandemie snížila poptávka po zboží či službách. Zaměstnanci je vyplácena náhrada ve výši 100, 80 nebo 60 % průměrného výdělku v závislosti na důvodu existence překážky v práci. Zaměstnavateli stát poskytne 60 % z vyplacené náhrady, včetně pojistného, maximálně však 29 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance.

- Platnost programu Antivirus je nyní stanovena do 30. června 2022.
- Vláda může v případě potřeby aktivovat i další režimy, aniž by musela podmínky programu znovu schvalovat.
- Zároveň může poskytování příspěvku přechodně pozastavit v případě, že nebude k dispozici dostatek prostředků.
- Nejzazším termínem pro uzavření dohody o poskytnutí příspěvku z programu Antivirus mezi zaměstnavatelem a úřadem práce je 28. únor 2022.

GFŘ upřesnilo, jak postupovat při prominutí DPH u elektřiny a plynu

Podle Generálního finančního ředitelství platí prominutí DPH u elektřiny určené k jakémukoliv účelu. U plynu se prominutí uplatní jak u dodávek distribuční soustavou, tak u cisteren a tlakových lahví. Generální ředitelství také upřesnilo vypořádávání DPH u záloh.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz
222 123 781

Marcela Kripnerová
mkripnerova@kpmg.cz

Prominutí DPH se vztahuje na dodání elektrické energie bez ohledu na účel použití a na dodání plynu určeného pro pohon motorů nebo výrobu tepla. Nezáleží přitom, jakým způsobem se plyn zákazníkovi dodává. DPH se promine jak u plynu z distribuční soustavy, tak i u toho v cisternách nebo tlakových lahvích.

DPH u těchto dodání se promíjí, pokud den vzniku povinnosti přiznat daň spadá do období mezi 1. listopadem a 31. prosincem 2021. Povinnost přiznat daň vzniká buď uskutečněním zdanitelného plnění (DUZP – nejčastěji den odečtu z měřicího zařízení či den zjištění skutečné spotřeby) nebo přijetím zálohy. Pokud tedy dojde v listopadu nebo prosinci 2021 k uskutečnění zdanitelného plnění (DUZP – nejčastěji den odečtu z měřicího zařízení či den zjištění skutečné spotřeby), nebo k přijetí zálohy, vztahuje se na tato plnění prominutí DPH a plátce DPH vystaví daňový doklad bez DPH.

GFŘ se dále v souvislosti s prominutím DPH vyjadřuje k vypořádání záloh. Pokud vyúčtování proběhne ve vazbě na listopadové či prosincové DUZP (zejména odečet z měřicího zařízení uskutečněný v těchto měsících) a jeho výsledkem bude nedoplatek, uplatní se na něj prominutí DPH, i přestože spotřeba souvisí s předcházejícím obdobím. Pokud se odběrateli vyúčtuje přeplatek, uplatní se v souladu s pravidly zákona o DPH sazba daně platná v době přijetí zálohy. Při vyúčtování záloh přijatých v listopadu nebo prosinci 2021 se tedy DPH neuplatní. Informace obsahuje také několik ilustrativních příkladů ohledně vypořádání záloh.

Dodávky elektřiny nebo plynu, které splní podmínky pro prominutí DPH, se vykážou v přiznání k DPH na řádku 26. Při aplikaci režimu přenesení daňové povinnosti vykáže příjemce plnění rovněž na řádku 26, poskytovatel jej vykáže standardně na řádku 25.

8 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Novinky v DPH u cestovních kanceláří od roku 2022

K 1. lednu 2022 dochází k významným změnám v oblasti DPH u cestovních kanceláří. Cestovní kanceláře by měly zdaňovat přijaté zálohy a nadále by nemělo být možné provádět zdanění na základě agregovaných měsíčních dat. Dále má být dle názoru GFŘ zúženo osvobození u letecké přepravy osob v případě zahraničních zájezdů mimo Evropskou unii. Většina evropských zemí však již dříve přistoupila ke zjednodušení v podobě osvobození celé letecké přepravy a je tedy otázkou, proč by Česká republika měla být výjimkou.

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz
222 123 781

Dle aktualizované Informace GFŘ k uplatňování DPH u služeb cestovního ruchu dochází s účinností od 1. ledna 2022 ke třem zásadním změnám:

- zrušení možnosti kalkulace DPH ze souhrnných dat za zdaňovací období u poskytnutých cestovních služeb,
- zavedení povinnosti odvádět DPH ze záloh přijatých na cestovní službu,
- zúžení osvobození od DPH u letecké přepravy probíhající na území Evropské unie v případě zahraničních zájezdů mimo Evropskou unii.

První dvě výše uvedené novinky promítají principy DPH u cestovních služeb v souladu s tím, jak je nedávno judikoval Soudní dvůr Evropské unie (SD EU). Ve zkratce poskytovatel cestovní služby bude povinen vypočítat DPH z jednotlivých cestovních služeb (jednotlivých přírážek). Nebude již možné využít zjednodušení pro souhrnný výpočet přírážky za více cestovních služeb v rámci jednoho zdaňovacího období.

Problematika vyúčtování přímých nákladů na jednotlivou cestovní službu, tj. napárování těchto nákladů na jednotlivé cestovní služby, je však v praxi poměrně komplikovaná. Otázkou je, nakolik je přiřazení skutečných přímých nákladů pro kalkulaci DPH podstatné, zejména v případě, že souhrnným výpočtem dojdeme ke shodným částkám DPH. Cestovní kanceláře totiž v praxi obecně provádějí vyúčtování skutečných nákladů na bázi destinace.

Dále se i cestovní kanceláře budou nově muset řídit obecnými pravidly ohledně přijetí úplaty před uskutečněním plnění a tyto zálohy zdaňovat.

Posledně uvedený záměr změny u osvobození letecké přepravy osob v případě zahraničních zájezdů, jde však, dle našeho názoru, nad rámec judikovaných principů a není v souladu s postupy v jiných členských státech EU ani se závěry a doporučením evropského Výboru pro DPH. Ten z důvodu zjednodušení u již dnes poměrně komplikovaného výpočtu DPH z přírážky v případě zvláštního režimu u cestovních služeb doporučil, aby u zahraničních zájezdů mimo Evropskou unii byla osvobozena celá mezinárodní přeprava osob.

Změny v DPH u cestovních kanceláří jsou natolik významné, že budou vyžadovat značný zásah do metodiky výpočtu DPH, související úpravu firemních softwarů a jistě i navýšení administrativních kapacit, což může mít pro většinu cestovních kanceláří, zejména v dnešní době, dramatické dopady.

9 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

TA ČR přichází s novou mezinárodní výzvou CHIST-ERA

TA ČR vyhlašuje mezinárodní výzvu týkající se informačních a telekomunikačních technologií. Jedno z témat výzvy reaguje na vzrůstající škodlivé chování na sociálních sítích v podobě šíření dezinformací a zakládání falešných účtů. Cílem výzvy je také rozvinout přeshraniční spolupráci. Návrhy proto musí žadatelé z České republiky podat společně alespoň se dvěma dalšími partnery z vymezených zemí.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Marie Svobodová
mariesvobodova@kpmg.cz
222 124 267

Žadatelé mohou být podniky a výzkumné organizace, přičemž pokud se jedná o propojené podniky, musí se projektu účastnit minimálně jeden další nezávislý partner. Uchazeči mohou své návrhy podávat do 17. ledna 2022, řešení projektu může začít nejdříve 1. října 2022.

- Mezi způsobilé náklady této výzvy patří: osobní náklady (včetně stipendií), ostatní přímé náklady, náklady na subdodávky, nepřímé náklady;
- Maximální výše podpory na projekt: 750 tis. eur;
- Maximální intenzita podpory pro velké podniky na projekt: 25 % – 65 %;
- Vymezené země: Belgie, Bulharsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Izrael, Litva, Polsko, Slovensko, Španělsko, Švýcarsko, Taiwan, Turecko, Spojené království.

Uchazeči mohou podávat návrhy projektů, které jsou zaměřeny na jedno z těchto témat:

Vývoj nástrojů pro detekci nesprávného chování a zmírňování jeho následků na sociálních sítích a v online médiích (OSNEM)

Téma reaguje na vzrůstající trend současné doby spojený s využíváním internetu, konkrétně sociálních sítí a médií. Jedná se zejména o šíření dezinformací, falešných zpráv, zakládání falešných uživatelských účtů apod. Cílem výzvy je vyvinout na mezinárodní úrovni inovativní technologie, které toto škodlivé chování identifikují a zamezí mu, a to v různé podobě. Tedy nejen ve formě textu, ale také videa, zvuku, obrazu.

Nano-Opto-Electro-Mechanical Systems (NOEMS) pro ICT

Téma je zaměřené na vytvoření soustav prvků a vývoj technologií využitelných v aplikacích ICT založených na světle nebo s nízkou spotřebou energie. Cílem je vyvinout pokročilé technologie a přispět k rozvoji současného stavu techniky NOEMS.

V případě zájmu o tuto výzvu rádi poskytneme bližší informace a prověříme její adekvátnost pro vámi plánované aktivity.

10 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Investiční pobídky se v některých krajích zvýší, jinde klesnou

Vláda v listopadu schválila hned dvě nařízení, která ovlivní investiční pobídky poskytované v České republice. Na velké části území ČR budou podmínky příznivější a maximální rámec poskytnuté podpory bude navýšen. Poskytnuté pobídky však bohužel budou v některých krajích v důsledku nových pravidel EU omezeny. Stejný efekt se pak v následujících letech projeví i v oblasti dotací, které jsou zčásti poskytovány na základě stejných evropských pravidel.

Jan Linhart
jlinhart@kpmg.cz
222 123 617

Renata Kadeřábková
rkaderabkova@kpmg.cz
222 124 336

Vizí novely nařízení vlády č. 221/2019 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách je zlepšit zacílení investičních pobídek na progresivní obory a takové investice, které jsou ve strategickém zájmu České republiky.

Strategické investiční akce

Investiční pobídky již od roku 2012 obsahují koncept tzv. **strategické investiční akce**. Jedná se o významné investice, u kterých stát poskytuje výhodnější kombinaci investičních pobídek, především v podobě vyššího podílu peněžní hmotné podpory (tzv. cash grant). Pro tento typ investic **dochází k následujícím změnám**:

Pokud projekt splní definici strategické investiční akce, může dosud získat hmotnou podporu na pořízení dlouhodobého majetku až ve výši 10 % způsobilých nákladů, nejvýše však 1,5 mld. Kč. V rámci novelizace stát zvýhodňuje kraj Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský, kde se hmotná podpora na pořízení dlouhodobého majetku zvyšuje na 20 % způsobilých nákladů, a to bez omezení absolutní hodnoty. Zbývající část investiční pobídky stát i nadále poskytne formou slevy na dani.

Za strategickou investiční akci budou bez dalšího omezení považovány všechny investice do:

- výroby výrobků se strategickým významem pro ochranu života a zdraví osob,
- odvětví zpracovatelského průmyslu s vysokou technologickou náročností a
- činností s vyšší přidanou hodnotou a zároveň výzkumem a vývojem s využitím klíčových technologií.

Za klíčové technologie vláda považuje například nanotechnologie, biotechnologie, fotoniku, mikroelektroniku, nanoelektroniku, technologie umělé inteligence, technologie pokročilých materiálů a pokročilé výrobní technologie.

Pro ostatní obory vláda snižuje požadovaný minimální počet nových pracovních míst z 500 na 250. Naopak zvyšuje limit pro minimální investici do dlouhodobého majetku z dosavadních 500 mil. Kč na 2 mld. Kč, přičemž nejméně 1 mld. Kč musí firmy vynaložit na pořízení strojního zařízení (dosud stačilo 250 mil. Kč).

11 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Novelizované nařízení je účinné od 1. ledna 2022 a bude se vztahovat na žádosti o investiční pobídku podané po tomto datu.

Změna veřejné podpory

Vláda také s účinností od 1. ledna 2022 schválila nařízení týkající se změny míry veřejné podpory. Ta vychází z úpravy evropských pravidel. Jedná se o stanovení maximální míry poskytnuté pobídky nebo dotace ve vztahu ke způsobilým výdajům (tedy například z výše investice). Dosavadní úprava stanovovala pro tzv. velké podniky z celé republiky (s výjimkou Prahy) jednotnou míru 25 %. Pro malé a střední podniky platila míra o 20 % respektive 10 % vyšší. Nově bude míra podpory pro velké podniky následující:

- 40 % pro Karlovarský a Ústecký kraj;
- 30 % pro Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Zlínský, Moravskoslezský a Olomoucký kraj;
- 25 % pro okresy Plzeň-sever, Tachov, Rakovník, Kladno a Mělník;
- 15 % pro zbývající okresy Středočeského, Plzeňského, Jihočeského, Jihomoravského kraje a Vysočiny. Pokud je rozhodnutí o příslibu vydáno do 31. prosince 2024, může se míra podpory zvýšit na 20 %;
- 0 % pro Prahu.

Bonifikace pro malé a střední podniky zůstává stejná

Podle přechodných ustanovení bude v případě investic v Karlovarském, Ústeckém, Libereckém, Královéhradeckém, Pardubickém, Zlínském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji aplikována míra podpory platná do 31. prosince 2021, tedy 25 %. Tato podpora platí jen pro projekty, které odevzdaly žádost před 1. lednem 2022 a do tohoto data nezískali rozhodnutí o příslibu pobídky.

Soulad s evropskými pravidly

V rámci vládních nařízení zatím nebyly implementovány všechny změny vyplývající z nových evropských pravidel pro veřejnou podporu ([Nová evropská pravidla pro veřejnou podporu | KPMG Česká republika \(danovky.cz\)](#)), které budou platné taktéž od 1. ledna 2022. Od tohoto data tak nebude česká právní úprava pobídek zcela v souladu s evropskou. V případech, kdy jsou podmínky evropské úpravy přísnější než české, se, jako již několikrát v minulosti, přímo aplikují evropská pravidla (např. nemožnost podpořit prosté rozšíření výroby v určitých krajích).

Upozorňujeme, že na rozdíl od české úpravy, kde je pro rozhodnutí, jestli se řídit stávající nebo novou úpravou, směrodatné datum podání žádosti, se v případě evropských pravidel v úvahu bere datum vydání rozhodnutí o příslibu investiční pobídky. Nová evropská pravidla se proto budou vztahovat na všechny projekty, u kterých sice bylo požádáno o investiční pobídku ještě v roce 2021, ale do 1. ledna 2022 nebylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky.

12 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

První výzvy Národního plánu obnovy: fotovoltaika, elektroauta i úspory vody

Ministerstvo průmyslu a obchodu přichází s bližšími informacemi k čerpání prostředků z Národního plánu obnovy. Příjemcem se mohou stát i velké podniky a projekty lze realizovat na území celé České republiky včetně Prahy. Podmínky jednotlivých výzev by do jisté míry měly kopírovat podmínky ze známého OPPIK. Žádosti se budou podávat přes aplikaci MS2014.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Marie Svobodová
mariesvobodova@kpmg.cz
222 124 267

Přechod na čistší zdroje energie

Fotovoltaika

Cílem výzvy je podpora fotovoltaických elektráren a akumulace elektrické energie na podnikatelských budovách a přístřešcích (například garážích nebo skladech).

- Předběžné zahájení příjmu žádostí je 1. prosince 2021, ukončení 31. května 2022
- Způsobilými náklady mohou být pouze investiční náklady na instalaci fotovoltaických elektráren včetně akumulace energie.

Míru podpory plán navrhuje následovně:

- 35 % pro fotovoltaické systémy
- 45 % pro systém akumulace na území hlavního města Prahy
- 50 % pro systém akumulace mimo území hlavního města Prahy
- Podporu ministerstvo proplatí formou dotace zpětně (ex-post) na základě předložené žádosti o platbu a jejích příloh.
- Žadatelé nemusí zpracovávat energetické posudky ani vypisovat veřejná výběrová řízení. Cenu žadatelé vypočtou na základě jednotkových nákladů.
- K žádosti budou muset podnikatelé doložit posouzení shody parametrů FVE a smlouvu k připojení výrobní elektriny k elektrizační soustavě (nebo smlouvu o smlouvě budoucí) a jiné.

Modernizace SZT

Výzva je aktuálně ve fázi příprav. Podpora bude primárně zaměřena na rekonstrukce stávajících soustav zásobování tepelnou energií, včetně výstavby nových přípojných větví k stávajícím soustavám.

- Předběžné zahájení příjmu žádostí je 15. února 2022, ukončení 15. prosince 2022
- Míra podpory se předpokládá ve výši 40–50 %, nicméně se současně jedná o nastavení míry podpory jednotně na 50 % bez ohledu na velikosti podniku.

13 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Rozvoj čisté mobility

Elektromobilita

Výzva je také ve fázi příprav a v současné době ministerstvo uvažuje, zda investice do čisté mobility podpoří formou přímé dotace či jiné finanční výpomoci. Dokončení výzvy se očekává v prosinci tohoto roku.

- Příjem žádostí by měl být následně spuštěn začátkem roku 2022.
- Pro podnikatelské subjekty budou zajímavé zejména následující oblasti:
- Podpora nákupu elektrických vozidel, vozidel na vodík (H₂) a e-cargokol;
- Budování neveřejné infrastruktury dobíjecích stanic pro soukromé společnosti.
- Podpořit ministerstvo plánuje čistě elektrické automobily a automobily na vodík.
- Podpora nákupu hybridních ani plug-in hybridních vozidel v úvaze není.
- Míra podpory by se měla pohybovat kolem 50 %.

Úspora vody v průmyslu a Cirkulární řešení v podnicích

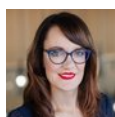
Dále se začátkem následujícího roku očekává vyhlášení výzev v oblasti úspory vody a cirkulární ekonomiky. K těmto výzvám zatím nemáme bližší informace.

S výběrem vhodné podpory a následnou přípravou žádosti vám v KPMG rádi pomůžeme.

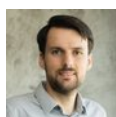
14 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

Informační povinnost: na co všechno se může finanční úřad ptát?

Finanční úřady se na daňové subjekty často obrací – jak formálně, tak neformálně, aby jim sdělily informace nebo poskytly dokumenty. Informační povinnost vůči správci daně je značně široká, má však své limity. Někdy může být výzva předzvěstí daňové kontroly zaměřené na konkrétního dodavatele. Jak a na co se finanční úřad může ptát v souvislosti s obchodními partnery, jak se případně bránit a na co si dát pozor, objasníme v tomto článku.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Daniel Baumann
danielbaumann@kpmg.cz
222 123 735

Daňový řád upravuje tzv. informační povinnosti – na výzvu jsou vybrané osoby povinny poskytnout správci daně požadované údaje. Tato povinnost je mimo jiné uložena i osobám poskytujícím plnění, která jsou předmětem jakékoli daně. Povinnost tedy dopadá prakticky na všechny podnikající subjekty. Pro ty, které jsou vázány mlčenlivostí – typicky banky, pojišťovny nebo advokáti a daňoví poradci, platí speciální pravidla, která částečně jejich mlčenlivost prolamují.

Daňový subjekt je povinen poskytnout správci daně pouze takové informace, které povedou k naplnění cíle správy daně – tedy správnému zjištění a stanovení daně, případně zabezpečení její úhrady. Správce daně se rovněž nesmí ptát na informace, které si může zjistit z vlastní evidence či od jiného orgánu veřejné moci. Finanční úřady nejčastěji zjišťují podrobnosti k obchodování s jiným daňovým subjektem, a kromě toho požadují také faktury či smluvní dokumentaci. Výzva správce daně musí být formální, obvykle doručena do datové schránky, a musí být odůvodněna – správce daně tedy musí vysvětlit nezbytnost požadovaných informací. Pokud ovšem kontaktuje správce daně daňový subjekt telefonicky nebo e-mailem, nehrozí mu žádné sankce, pokud na požadavky nereaguje. Na základě výzvy splňující zákonné podmínky musí daňový subjekt bezplatně poskytnout správci daně ve stanovené lhůtě požadované informace, pouze však ty, které má k dispozici. Není povinen zjišťovat pro správce daně další údaje, ani informace jakkoli dále zpracovávat či vyhodnocovat. Pokud daňový subjekt výzvě nevyhoví a nijak na ni nereaguje, vystavuje se tím riziku uložení pokuty ve výši až 500 tis. Kč. Lhůta stanovená ve výzvě činí zpravidla 15 dnů a lze žádat o její prodloužení. Proti samotné výzvě se nelze odvolat, nicméně je možno bránit se stížností. Odvolání přichází v úvahu až proti případnému rozhodnutí o uložení pokuty.

V praxi může být výzva k poskytnutí informací určitou předzvěstí dalšího prověřování či chystané daňové kontroly. Častá je tato situace zejména u dotazů na spolupráci se subjekty, které se nakonec ukážou být pro správce daně nekontaktní. Poslední dobou jde zejména o dodavatele reklamních služeb, úklidových prací či různých montážních prací s nízkými nároky na kvalifikaci. Údaje získané na základě výzvy může správce daně použít i v rámci následné daňové kontroly.

EP: nadnárodní skupiny musí zveřejňovat zisky a uhrazené daně za jednotlivé země

Evropský parlament 11. listopadu 2021 schválil návrh směrnice zavádějící povinnost zveřejňovat zprávu podle zemí, známou pod názvem „country by country report“. Tento report informující mimo jiné o zisku a uhrazených daních za jednotlivé země vyplňují nadnárodní společnosti od roku 2017, ale dosud ho odevzdávaly pouze finanční správě. Nově ho budou muset nahrát na webové stránky nebo publikovat ve veřejném rejstříku.

Daniel Szmaraowski
dszmaragowski@kpmg.cz

Soňa Saidlová
ssaidlova@kpmg.cz
222 123 310

Členské státy EU musí směrnici implementovat do 22. června 2023. Lokální legislativa pak musí být účinná pro období zahájená nejpozději 22. června 2024. V praxi to znamená, že skupina, jejímž zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, bude data vykazovat poprvé za období roku 2025. Tato data pak musí zveřejnit do konce roku 2026. Vzhledem k tomu, že jednotlivé členské státy mohou pravidla uplatnit už dříve, doporučujeme dění kolem směrnice sledovat. Rozdíly mezi státy mohou vzniknout také v implementaci tzv. „ochranné doložky“, která uděluje výjimku ze zveřejňování až na dobu pěti let. V gesci států jsou i sankce za nedodržení povinnosti.

Data budou povinně zveřejňovat skupiny s ovládající společností zřízenou v EU, jejíž konsolidovaný obrat přesahuje 750 mil. eur a která působí ve více než jednom členském státě. Pokud by ovládající společnost sídlila mimo EU, ale v EU působila prostřednictvím dceřiné společnosti nebo organizační složky (při splnění podmínek ohledně velikosti zastoupení v EU), povinnost zveřejnit data přechází na dceřinou společnost či organizační složku. Počet společností, kterých se publikační povinnost dotkne, možná tak bude vyšší, než se na první pohled zdá.

Zpráva bude obsahovat informace za všechny společnosti ve skupině. Za společnosti, které mají sídlo v některém ze států EU nebo v zemích ze seznamu nespolutracujících jurisdikcí (tzv. černé i šedé listiny), budou skupiny informace uvádět souhrnně na úrovni jednotlivých států. Data týkající se společností z ostatních zemí se sloučí do jedné sumy. Skupiny budou muset zveřejňovat například následující informace:

- činnost společnosti,
- počet zaměstnanců,
- hospodářský výsledek před zdaněním a
- splatná a odložená daňová povinnost k dani z příjmů právnických osob, včetně vysvětlení případných rozdílů.

Evropská komise věří, že dostupnost informací o příjmech a daňovém zatížení nadnárodních korporací v jednotlivých zemích neznamená pouze větší transparentnost, ale také posílení veřejné kontroly. Otázkou je, zda tato veřejná kontrola není na úkor konkurenceschopnosti evropských podniků, které ponesou větší administrativní zatížení a také riziko, že zveřejněné informace budou chybně interpretovány, nepochopeny nebo dokonce povedou k odhalení citlivých obchodních informací.

Očekáváme, že povinné zveřejňování bude část nadnárodních skupin motivovat ke kontrole toků transakcí, aby se

16 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

vyhnuly negativní publicitě nebo poškození reputace.

17 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

ÚOOÚ v prvním pololetí pokutoval hlavně nevyžádanou reklamu

Úřad pro ochranu osobních údajů zveřejnil přehled kontrol za první pololetí roku 2021. Nejčastěji a nejprísněji pokutoval zasílání nevyžádaných obchodních sdělení. Postihy padaly i za nesprávně nastavené souhlasy s cookies nebo za nesmazání účtů bývalým zaměstnancům. Úřad kontroloval jak soukromé subjekty, tak i neziskové organizace a státní správu.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz
732 529 392

Martin Čapek
mcapek@kpmg.cz
222 123 967

Většina provedených kontrol byla zahájena na základě podnětu (stížnosti) ze strany veřejnosti, zpravidla subjektu osobních údajů, jehož osobní údaje byly kontrolovanou osobou zpracovávány. Případy bývalých zaměstnanců či nespokojených zákazníků nejsou v tomto směru ničím neobvyklým.

Pokud jde o oblast ochrany osobních údajů, v průběhu kontrol se ÚOOÚ nejčastěji zaměřoval na

- kontrolu zákonných titulů pro zpracování osobních údajů,
- plnění informačních povinností správců osobních údajů,
- umožnění uplatnění práv subjektů údajů nebo
- zajištění dostatečného zabezpečení osobních údajů.

V souvislosti se zabezpečením osobních údajů ÚOOÚ například shledal pochybení u pojišťovny, která svému bývalému zaměstnanci (stěžovateli) nezrušila přístup do datové schránky pojišťovny ke dni skončení pracovního poměru. Ten tak měl i po skončení pracovního poměru přístup k osobním údajům v datové schránce kontrolované pojišťovny.

V oblasti kontroly titulů pro zpracování osobních údajů a plnění informační povinnosti obrátil ÚOOÚ svou pozornost kupříkladu na zákaznické a věrnostní programy pro zákazníky. U maloobchodních prodejců především kontroloval, zda při využívání věrnostních programů a karet, včetně rodinných karet zákazníků, dochází ke zpracování osobních údajů v přiměřeném, relevantním a nezbytném rozsahu. Zároveň v této souvislosti posuzoval, zda jsou osobní údaje zpracovávány korektně, transparentně a na základě zákonných titulů. V neposlední řadě se ÚOOÚ zaměřoval na plnění informačních povinností vůči subjektům údajů, využití zpracovatelů a na úroveň zabezpečení databází osobních údajů zákazníků.

ÚOOÚ se ve vztahu ke zpracovávání osobních údajů dále také zabýval neoprávněným (bezdůvodným) pořizováním a uchováváním kopií občanských průkazů nebo zákonnými tituly v souvislosti s využíváním souborů cookies. Pokud jde o cookies, tak kontrola například odhalila, že na stránkách internetového obchodu uživatel nemohl udělit informovaný souhlas se zpracováním osobních údajů. Uživatel totiž kliknutím na odkaz pro zjištění více informací udělil (neinformovaný) souhlas automaticky.

Ve smyslu ukládání sankcí a jejich výše byla nejproblematictější oblast zasílání nevyžádaných obchodních sdělení. Pokuty se pohybovaly v řádech od desítek tisíc až po nižší stovky tisíc korun. V rámci kontrol týkajících se nevyžádaných obchodních sdělení ÚOOÚ věnoval pozornost primárně titulům pro zasílání obchodních sdělení

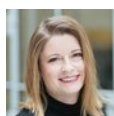
18 | Daňové a právní aktuality – prosinec 2021

a informační povinnosti zasílatelů.

V návaznosti na výsledky kontrol lze doporučit, aby společnosti věnovaly náležitou pozornost nejen plnění své informační povinnosti vůči příjemcům obchodních sdělení, ale zejména také svým databázím elektronických kontaktů, které pro zasílání obchodních sdělení využívají. Měly by dbát na to, aby tyto databáze obsahovaly jen kontakty, které jsou jejich zákazníky, a současně neodmítly zasílání obchodních sdělení nebo kontakty, které udělily se zasíláním obchodních sdělení souhlas. Pro tyto účely je vhodné zavést dostatečné kontrolní mechanismy. Společnosti by neměly podceňovat nastavení vnitřních procesů a jejich soulad s pravidly na ochranu osobních údajů. Ať už se tedy dostanete do hledáčku ÚOOÚ nebo chcete „pouze“ v klidu spát a mít vše v pořádku, neváhejte se na nás obrátit.

Jak správně nastavit mzdové rozpětí v hlášenkách volných pracovních míst

Hlášení volných pracovních míst úřadu práce je jedním z důležitých kroků při zaměstnávání cizinců. Praxe ukazuje, že při vytváření tzv. hlášenky volného pracovního místa je nejen důležité správně definovat požadovanou kvalifikaci a místo výkonu práce, ale i mzdové podmínky, které se k volné pozici váží.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

Žádost o vydání zaměstnanecké karty je oprávněn podat cizinec, u kterého je účelem pobytu zaměstnání na jednom z pracovních míst uvedených v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držitelé zaměstnanecké karty. Všechny údaje i podklady přiložené k žádosti musí odpovídat specifikům požadované pracovní pozice, včetně kvalifikace, místa výkonu práce i výše mzdy. Pracovní místo totiž před svým zveřejněním a zpřístupněním pro uchazeče z řad cizinců prochází tzv. zátěžovým testem trhu práce. Během něj úřad práce zkoumá, zda na danou pracovní pozici neexistuje kandidát z ČR nebo jiného státu EU. Až po ukončení tohoto testu trvajících od deseti do třiceti dnů je možné pracovní místo obsadit cizincem.

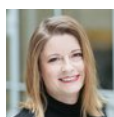
Praxe ukazuje, že je velmi důležité, aby zaměstnavatel uváděl v hlášení výši mzdy, resp. mzdové rozpětí, odpovídající mzdovým podmínkám, které budou následně s cizincem sjednány. V opačném případě zaměstnavatel riskuje, že nebude moci dané pracovní místo cizincem obsadit. Upozorňujeme na rozhodnutí, kterým soud potvrdil zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty cizince v případě, kdy mzda uvedená v pracovněprávních dokumentech cizince přiložených k žádosti byla o více než 30 % vyšší než maximální mzda, které mohl cizinec dosáhnout dle hlášenky. Změnou výše mzdy došlo podle soudu fakticky k zaměstnání cizince na jiné pracovní pozici, která příslušným testem trhu práce neprošla a nebyla tedy cizincem obsaditelná.

Soud v daném rozhodnutí dává vodítko, jak výši mzdy, resp. mzdové rozpětí, v hlášení nastavit. Předně, mzdové podmínky mají být vždy nastaveny v hrubých částkách, tzn. v částkách před zdaněním a jinými odvody. Zdanění a jiné odvody závisí i na řadě osobních faktorů zaměstnance (např. počtu dětí, nároku na slevu na dani atp.), a zaměstnavateli tak vlastně neumožňují, aby mzdové podmínky ohlašoval v netto výši. Čistá mzda zaměstnanců na stejné pracovní pozici a se stejnou výší hrubé mzdy se totiž může v závislosti na jejich osobních poměrech lišit. Součástí mzdových podmínek pak musí být i osobní hodnocení, případně příplatky za práci přesčas, v noci atp. Obecně totiž mzdové podmínky představují souhrn všech okolností, které mohou mít vliv na stanovení výše mzdy. Právě znalost všech těchto podmínek je určující pro zájem uchazeče o inzerované pracovní místo a následně pro jeho přijetí. Opačný přístup by mohl rozhodování kandidátů o tom, zda se na takovou pozici přihlásí, ovlivnit, a opět by tedy nebylo možné považovat test trhu práce za relevantní.

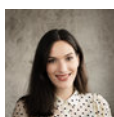
Závěrem tak zaměstnavatelům doporučujeme mzdové podmínky uváděné v hlášení velmi pečlivě uvážit a nastavit. Nesprávné nastavení mzdových podmínek může přijetí cizince na volné pracovní místo výrazně ztížit.

Ústavní soud: za přestávky v pohotovosti si zaměstnanci zaslouží mzdu

Ústavní soud se zastal hasiče z Ostravského letiště. Během přestávky v práci musel být hasič připraven zasáhnout do tří minut i na nejvzdálenějším místě letiště. Za tuto přestávku mu podle zaměstnavatele nenáležela mzda a přestávka se nezapočítávala do pracovní doby. Ústavní soud uvedl, že doba, po kterou je zaměstnanec připraven zasáhnout, je pracovní dobou bez ohledu na to, zda k zásahu dojde, či nikoli. Příklad se vrací zpět k obvodnímu soudu.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Tereza Burdová
tburdova@kpmg.cz

„Během přestávky v práci, za kterou nenáleží zaměstnanci odměna, může zaměstnanec volně nakládat se svým časem podle své volné úvahy, věnovat se oddechu a nebýt zaměstnavateli k dispozici“, uvedl Ústavní soud. Hasič ale během své přestávky musel být neustále ve střehu a připraven zasáhnout, pokud to bude situace vyžadovat. Podle soudu se tedy jednalo o práci, která nemůže být přerušena, a za takovou práci náleží podle zákoníku práce zaměstnanci odměna i v době přestávky v práci, která se současně započítává do pracovní doby. Soud zároveň dodal, že „doba, po kterou je zaměstnanec připraven zasáhnout, je pracovní dobou bez ohledu na to, zda k zásahu dojde, či nikoli.“

Z hlediska dopadů na zaměstnavatele a zaměstnance se jedná o přelomové rozhodnutí. Zaměstnanci, kteří se nachází v obdobné situaci, se mohou domáhat kompenzace až za 3 roky zpětně. Očekáváme, že podobných žalob bude přibývat.

Případem jiného hasiče se nedávno zabýval i Soudní dvůr Evropské unie. Jednalo se o zaměstnance, jehož pracovní pohotovost na zavolání trvala v zásadě 24 hodin 7 dní v týdnu. Hasič měl však povinnost účastnit se pouze 75 % zásahů, nemusel se zdržovat na určitém místě, ale měl povinnost se v poměrně krátké době dostavit k zásahu na požární stanici. V čase pohotovosti si přivydělával jako řidič taxislužby. Soudní dvůr uzavřel, že „okolnosti, zda tento čas představuje pracovní dobu, musí být posouzeny v každém konkrétním případě zvlášť podle toho, zda omezení uložená pracovníkovi jsou takové povahy, že objektivně a velmi významně ovlivňují možnost pracovníka volně nakládat s časem a věnovat se vlastním zájmům.“ Soudní dvůr se přiklonil k závěru, že u daného pracovníka omezení nebyla takové povahy, aby významně ovlivnila jeho možnosti nakládat s volným časem.

Je tedy zřejmé, že zaměstnanci v pracovní pohotovosti mají nárok na oddech. Jak moc velký oddech to bude, závisí na povaze konkrétní práce a na tom, jak jsou podmínky pracovní pohotovosti nastaveny.

Pokud to stihnou, mohou si zaměstnanci na pracovišti vychutnat například kávu. Nicméně v Itálii zaměstnancům odpolední espresso poněkud zhořklo. Po více než desetiletém sporu se zaměstnankyně dozvěděla, že její zlomené zápěstí během odpolední kávy nemůže být kvalifikováno jako pracovní úraz, a proto jí nenáleží odškodnění od pojišťovny. A jak se onen příběh odehrál? Zaměstnankyně si odskočila během pracovní pauzy s kolegy na kávu a když se vracela do kanceláře, uklouzla a zranila se. Spor se nakonec dostal až ke kasačnímu soudu v Římě. Ten rozhodl, že káva není potřebou spojenou s pracovní činností, dá se totiž odložit nebo zrušit.

Uplatnění časového testu při zdanění příjmů z prodeje původně družstevního bytu

Pokud zamýšlíte prodat byt, který byl družstevní, než jste se stali jeho vlastníky, dejte si pozor na počítání časového testu. Dobu členství v bytovém družstvu není možné zahrnout do časového testu pro získání nároku na osvobození příjmů z prodeje.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz
222 123 364

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Nejvyšší správní soud (NSS) se zabýval problematikou zdanění příjmů z prodeje původně družstevního bytu, který se uskutečnil v roce 2014 (2 Afs 211/2020–29). Stěžejní právní otázka zněla, zda do pětiletého časového testu pro osvobození příjmů z prodeje bytu lze zahrnout i dobu, kdy prodávající držel podíl v bytovém družstvu.

Stěžovatelka držela členský podíl v bytovém družstvu od roku 2004, od roku 2005 měla k danému družstevnímu bytu užívací vztah. V roce 2013 bezúplatně nabyla vlastnické právo k tomuto bytu, který následně v roce 2014 prodala. Příjmy z prodeje bytu považovala za osvobozené na základě splnění pětiletého časového testu mezi nabytím bytu a jeho prodejem. Svůj nárok na osvobození dovozovala z jazykového výkladu pojmu „nabytí“ a z judikatury NSS (2 Afs 20/2011–77 z 15. dubna 2011). V dřívějším rozsudku NSS totiž konstatoval, že pojem „nabytí“ v § 4 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů je možné vyložit tak, že pod něj lze podřadit též nabytí členských práv k bytu nacházejícím se v družstevním vlastnictví.

NSS dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplnila podmínky pro osvobození od daně z příjmů, protože k prodeji bytu došlo v roce 2014, kdy už byla platná nová právní úprava výše uvedeného ustanovení. K 1. lednu 2014 byl v citovaném ustanovení neurčitý pojem „nabytí“ nahrazen pojmem „nabytí vlastnického práva“. Tím se dle NSS odstranila legislativní nepřesnost a byla překonána dosavadní judikatura, na kterou stěžovatelka poukazovala a od které odvozovala svůj nárok na osvobození příjmů z prodeje bytu.

Pokud tedy dojde k prodeji původně družstevního bytu, do časového testu už nelze započítat dobu, po kterou fyzická osoba vlastnila členský podíl v bytovém družstvu. Tento závěr může významně ovlivnit skutečnost, zda příjem z prodeje původně družstevního bytu bude od daně osvobozen či nikoliv, a to zejména v současné době, kdy se pětiletý časový test prodloužil na 10 let v případě, kdy prodávající neměl v daném bytě před jeho prodejem své bydliště.

SDEU: podmínky k zamítnutí nároku na odpočet DPH v případě „fiktivního“ dodavatele na faktuře

Soudní dvůr Evropské unie rozhodoval o tom, zda může být příjemci zdanitelného plnění podléhajícímu režimu přenesení daňové povinnosti zamítnut nárok na odpočet DPH v případě, že je na faktuře uveden „fiktivní“ dodavatel.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

David Dobrovolný
kpmg@kpmg.cz

Společnost Ferimet pořídila recyklovatelný materiál (šrot) od společnosti Reciclatges. V přiznání k DPH vykazala přijaté plnění v režimu přenesení daňové povinnosti. Španělský správce daně během kontroly zjistil, že dodavatel uvedený na faktuře neměl k dodávce zdroje, a tak ho vyhodnotil jako falešného. Správce daně následně společnosti Ferimet nárok na odpočet neuznal a vydal příslušný platební výměr.

Společnost Ferimet se proti platebnímu výměru odvolala. Namítala, že předmětné plnění prokazatelně přijala a že současně nedošlo ke zkrácení daně. Naproti tomu i španělský soud připouštěl argumentaci, že uvedení „fiktivního“ dodavatele zřejmě nepředstavuje v posuzované situaci pouhé formální pochybení a požádal tedy SDEU o posouzení případu.

SDEU později potvrdil, že pro uplatnění nároku na odpočet DPH se musí splnit jak podmínky věcné, tak i formální povahy. Mezi věcnou podmínku zařadil fakt, že dodavatel jednal při poskytnutí plnění jako osoba povinná k dani. SDEU dále zopakoval své dřívější závěry, že nárok na odpočet DPH musí být přiznán, jestliže jsou splněny věcné podmínky, i když došlo k porušení některých podmínek formálního charakteru. Toto ovšem neplatí, pokud v důsledku porušení formálních podmínek není možno prověřit splnění věcných požadavků.

Podle SDEU může uvedení fiktivního dodavatele na faktuře představovat porušení věcných podmínek. Pokud správce daně nemůže jinak ověřit, zda při poskytnutí plnění jednal skutečný dodavatel coby osoba povinná k dani, může nárok na odpočet nepřiznat. Současně správce daně může zamítnout nárok na odpočet daně, pokud prokáže, že se příjemce plnění dopustil daňového úniku či pokud příjemce věděl nebo mohl vědět, že předmětné plnění je součástí obchodního řetězce zatíženého daňovým únikem.

S ohledem na závěry SDEU doporučujeme společností vždy prověřit, zda údaje na faktuře odpovídají obchodní realitě. Případný nesoulad totiž dle aktuální správní praxe může mít za následek negativní daňové dopady pro zúčastněné strany. Konkrétně bude s vysokou pravděpodobností nárok na odpočet daně odepřen, pokud skutkové okolnosti či důkazy neosvědčí, že měl dodavatel postavení osoby povinné k dani.

Důkazní břemeno u přijaté reklamní služby daňový subjekt (znovu) neunesl

Nejvyšší správní soud rozhodl v neprospěch daňového subjektu a zamítl kasační stížnost týkající se sporu o odepření nároku na odpočet DPH u přijaté reklamní služby. Podle něj nemůže být nárok na odpočet DPH uplatněn, jestliže nebyl prokázán takový rozsah plnění, jaký byl deklarován v daňových dokladech.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz
222 123 850

Kateřina Cigánková
kcigankova@kpmg.cz
222 123 664

Daňový subjekt nárokoval DPH z nakoupených reklamních služeb. Služby měly zahrnovat jak světelnou reklamu na bannerech, tak i statickou reklamu na pronajaté reklamní ploše. Aby prokázal, že bylo poskytnuto plnění ze strany dodavatele reklamy, daňový subjekt předložil fotografie světelné tabule, kde byl zobrazen název subjektu, předmět podnikání a kontaktní údaje. Ze svědeckých výpovědí dále vyplynulo, že několik osob předmětnou reklamu opravdu zahlédlo.

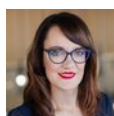
Podle správce daně ani předložené fotografie ani svědecké výpovědi neprokazují, že k plnění v čase, místech a objednaném rozsahu podle smlouvy skutečně došlo. Například z fotografií nebylo zřejmé, kdy byly přesně pořízeny, nebo kde byly reklamní bannery konkrétně umístěny (chyběly např. čas a datum pořízení fotografií a snímek bližšího okolí billboardu pro jednoznačnou identifikaci jeho umístění). Navíc se na základě provedených výsledků nepodařilo správci daně zjistit, kdo sjednané reklamní služby fakticky poskytl. Z těchto důvodů správce daně nárok na odpočet DPH z přijatých daňových dokladů neuznal.

NSS závěry správce daně i Krajského soudu potvrdil. Zdůraznil, že předmětem sporu není, zda daňový subjekt „nějaké“ reklamní služby obdržel. Je třeba prokázat, že reklamní plnění bylo poskytnuto v takovém rozsahu, ve kterém se o plnění účtovalo. V tomto případě tomu tak nebylo, a proto nebyly splněny hmotněprávní podmínky pro nárok na odpočet DPH, tj. uskutečnění reklamních služeb tak, jak byly deklarovány v předložených formálně bezvadných daňových dokladech.

Tento rozsudek navazuje na rozhodnutí NSS zamítající daňovou uznatelnost nákladů na poskytnuté reklamní plnění z pohledu daně z příjmů. Lze tedy očekávat, že i v budoucnu budou správci daně v situacích, kdy je zpochybněno poskytnutí reklamních služeb z pohledu daně z příjmů, v dalším kroku zpochybňovat také nárok na odpočet DPH.

Úrok z úroků v daňovém řízení

Nejvyšší správní soud v nedávném rozsudku potvrdil, že za pozdě přiznané a vyplacené úroky z neoprávněného jednání správce daně náleží daňovým subjektům kompenzace – opět v podobě úroku z neoprávněného jednání správce daně. Jeho roční výše do konce roku 2020 činila 14 % + repo sazba ČNB.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Martin Král
mmkral@kpmg.cz

Daňový spor s sebou kromě řízení a nákladů na něj nese i značný zásah do cash flow daňových subjektů – doměřenou daň je totiž obvykle nutné uhradit do 15 dnů od rozhodnutí o odvolání. Po celou dobu soudního sporu tedy finanční úřad mívá k dispozici nemalé finanční prostředky. Pokud soudy rozhodnutí o doměření daně zruší, náleží daňovému subjektu kromě vratky zaplacené daně rovněž úrok z neoprávněného jednání správce daně (po novele k lednu 2021 úrok z nesprávně stanovené daně). Úrok se má v takovém případě přiznat automaticky, ale v praxi tomu tak vždy není. Daňový subjekt tak může čekat další spor – tentokrát o přiznání těchto úroků.

V nedávném rozsudku se soud zabýval otázkou, zda by po úspěšném soudním sporu o přiznání úroků měla náležet daňovému subjektu další kompenzace v podobě úročení pozdě přiznané a vyplacené částky úroků. Základem sporu bylo vrácení darovací daně po podání dodatečného daňového přiznání. Po soudním přezkumu bylo společnosti vráceno přibližně 100 milionů Kč. Správce daně se však zdráhal přiznat z této částky úrok ze svého neoprávněného jednání, který za více než dva roky dosáhl částky přes 35 milionů Kč. I tento spor společnost vyhrála a v roce 2019 jí byl na základě soudního rozhodnutí úrok přiznán. S tím se však nespokojila a žádala po správci daně uhrazení „druhého“ úroku za dobu, po kterou nemohla s „prvním“ úrokem nakládat.

Nejvyšší správní soud si tak položil otázku, zda: „Lze úročit úroky z neoprávněného jednání správce daně?“. Odpověď na ni je jednoznačné ano – pokud správce daně dvakrát neoprávněně jednal vůči dvěma různým částkám (jednak původní jistina, jednak prvně předepsaný úrok), nemůže tento dvojí nesprávný postup kompenzovat předepsáním jediného (prvního) úroku. Přiznání úroků nijak nebrání ani tzv. zákaz anatocismu (zákaz úročení úroků), kterým finanční správa argumentovala.

Ne všechny spory o „úrok z úroků“ však vyhrají daňoví poplatníci. Naopak v kauze týkající se úroků z pozdě přiznaných a vyplacených úroků ze zadržovaného odpočtu DPH dle tzv. rozsudku Kordárna soud „druhý“ úrok odmítl. Do budoucna otázku nejspíše vyřešila letošní novela daňového řádu, podle níž by se úroky nepřiznané správcem daně dále úročit neměly. Starší spory se však stále posuzují podle dosavadních pravidel a o úroky ze starších sporů je často stále možné požádat.

KS: Správce daně nesprávně uplatnil úpravu převodních cen na transakce mezi nesprízněnými osobami

Krajský soud v Hradci Králové dal za pravdu daňovému subjektu ve sporu se správcem daně, který bez opory v zákoně část transakcí dané společnosti vůči třetím nezávislým subjektům označil za řízené transakce. Následně správce daně nesprávně doměřil daň včetně penále, když na tyto nezávislé transakce aplikoval postup používaný v případě vyhodnocování cen sjednaných mezi spřízněnými osobami.

Daniel Szmargowski
dszmargowski@kpmg.cz

Monika Klinkáčková
mklinkackova@kpmg.cz

Velká česká dřevařská společnost se soudně bránila proti postupu správce daně a Krajský soud v Hradci Králové jí vyhověl. Podle zákona o daních z příjmů, pokud se ceny sjednané mezi spojenými osobami liší od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, upraví správce daně o zjištěný rozdíl daňový základ poplatníka. Toto ustanovení by tedy mělo platit pouze pro spojené osoby, přesně vymezené zákonem. Správce daně je však aplikoval i na transakce společnosti s nespojenými osobami (s nezávislými stranami) a doměřil z nich daň z příjmů i penále.

Podle Krajského soudu v Hradci Králové však správce daně pochybil, když přesné vymezení spojených osob v zákoně o daních z příjmů rozšířil i na případy, které do definice spojených osob nespádají. Správce daně vyhodnotil funkční a rizikový profil společnosti jako „výrobce s omezenými funkcemi a riziky“, zatímco společnost sama se považuje za „výrobce plnohodnotného“. Společnost ve sporu namítala, že správce daně nezkoumal skutečný stav jednotlivých rozhodovacích procesů v rámci skupiny, kam společnost patří. Zároveň podle společnosti správce daně pochybil při provádění srovnávací (tržní) analýzy. Krajský soud přisvědčil žalobní námitce podané společností, dle níž mohl správce daně podrobit analýze pouze transakce mezi spojenými osobami a tento měl v první řadě prokázat, že skutečně jde o vztah mezi propojenými osobami.

Odvolací finanční ředitelství podalo proti rozhodnutí soudu kasační stížnost. Na konečné posouzení si tedy ještě chvíli počkáme. I tak je to pro řadu daňových subjektů poměrně zásadní rozhodnutí, které jim dává nové argumenty pro případné spory se správcem daně. Zároveň se potvrzuje, že nesprávně vyhodnocený funkční a rizikový profil v rámci obchodního modelu uvnitř skupiny může firmám způsobit nemalé komplikace.

Kvalitně zpracovaná dokumentace k převodním cenám včetně srovnávací tržní analýzy pokrývající transakce se spřízněnými stranami může velmi účinně pomoci předcházet obdobným situacím. S vypracováním dokumentací k převodním cenám vám rádi pomůžeme.

NSS opět krotí správce daně v jeho snaze vybrat daň za každou cenu

Nejvyšší správní soud zveřejnil dlouho očekávaný rozsudek ve věci farmaceutické společnosti ELI LILLY ČR, s.r.o., která se týkala fakturace nákladů na marketing a distribuci. Společnost se jimi snažila dosáhnout minimální ziskovosti v souladu s převodními cenami v prostředí, jež je cenově regulováno.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Dominik Kovář
dkovar@kpmg.cz
222 124 821

V případě společnosti Eli Lilly dospěl správce daně k závěru, že marketingové a distribuční služby, které společnost poskytovala jedné ze zahraničních společností ze skupiny, mají vstupovat do základu daně při prodeji léčiv v tuzemsku. Důvodem bylo, že ve skutečnosti měly být tyto služby poskytovány právě zákazníkům v tuzemsku, a ne společnosti v zahraničí.

Dle NSS však správce daně a s ním i městský soud zaměnili pojmy „příjemce služby“, tj. ten, kdo si službu objednal a kdo z ní má prospěch, a „příjemce marketingové informace“, tj. ten, na něhož má obsah marketingové služby působit. Zároveň správce daně zapomněl reflektovat komplexitu obchodování na přísně regulovaném trhu s léčivy, jehož se účastní i jiné subjekty, které mohou být ovlivněny danými marketingovými informacemi.

V tomto ohledu tak není možné tvrdit, že příjemcem marketingové služby je poslední článek v řetězci (tj. konečný zákazník). Tento konečný zákazník mnohdy nedokáže marketingovou informaci kvůli její vysoké odbornosti posoudit. Zároveň jde o situaci, kdy je léčivo hrazeno z veřejného zdravotního pojištění a de facto neexistuje úplata za protiplnění. V neposlední řadě má společnost Eli Lilly z důvodu regulace ceny léčiv velmi omezené možnosti, jak přesunout náklady na marketing na konečného zákazníka. Je tedy zřejmé, že do základu daně v tomto případě nemohou vstupovat úhrady za marketingové služby, protože by tak základ daně přesáhl částku protiplnění, kterou stěžovatel inkasuje od zákazníka.

NSS se dále vymezil k otázce nedělitelnosti, resp. jednotnosti zdanitelného plnění. Odvolal se na ustálenou judikaturu Soudního dvora Evropské unie, kdy se každé plnění má považovat za samostatné a nemá být uměle rozděleno. Zásadní je zde posouzení otázky, jak dané plnění vnímá „průměrný zákazník“. Pakliže průměrný zákazník vnímá plnění jako více samostatných plnění, je nutné je takto chápat i z pohledu DPH.

Stručné aktuality, prosinec 2021

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Krátce z domova

- Žádost o vrácení DPH v Británii za první polovinu roku 2021 je nutné podat do 31. prosince 2021. Obdobím pro vrácení DPH ve velké Británii totiž není kalendářní rok, ale fiskální rok od 1. července do 30. června, přičemž žádost je nutné podat nejpozději ve lhůtě šesti kalendářních měsíců po konci fiskálního roku.
- Ve Sbírce zákonů byla publikována vyhláška, kterou se mění některé vyhlášky o formulářových podáních při správě daní (č. 437/2021 Sb.).
- Pod č. 424/2021 Sb. vyšla novela oceňovací vyhlášky.
- Novela nařízení vlády o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí byla publikována pod č. 405/2021. Minimální mzda se od ledna 2022 zvyšuje na 16 200 Kč.
- Přehled změn od 1. ledna 2022 v gesci ministerstva financí naleznete [zde](#).
- Finanční správa vydala Informaci k aplikaci zvláštního ustanovení § 38zh zákona o dani z příjmů o uplatnění daňové ztráty jako položky odčitatelné od základu daně.
- Finanční správa vydala aktualizovanou Informaci pro osoby povinné k dani neusazené v tuzemsku (registrace k DPH a ostatní vybrané daňové povinnosti).
- Nařízení vlády o přípustné míře veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky bylo zveřejněno ve Sbírce zákonů pod č. 428/2021.

Krátce ze zahraničí

- Podvýbor Evropského parlamentu pro daňové záležitosti (FISC) vydal zprávu k evropskému rámci pro srážkovou daň, který by měl být v legislativní formě připraven do konce roku 2022. Harmonizovaný rámec by měl najít rovnováhu mezi bojem proti praktikám, které vedou k nezdanění nebo nadměrnému vrácení srážkových daní, a nutností zamezit dvojímu zdanění výnosů z investic. Rámec by měl také zajistit, aby všechny dividendy, úroky a licenční poplatky byly v rámci EU zdaněny minimální efektivní sazbou daně. Součástí nových pravidel by měl být i harmonizovaný postup pro všechny členské státy, pokud jde o vrácení srážkové daně.
- Polský prezident podepsal daňovou reformu, která nabude účinnosti 1. ledna 2022. Mezi hlavní změny patří: nový režim polské holdingové společnosti, minimální daň z příjmů právnických osob, ustanovení omezující přesouvání zisků do jurisdikcí s nízkým zdaněním, daňové úlevy vztahující se k inovacím a reforma pravidel převodních cen.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.